

مشارکت سازمان‌های مردمی و بخش خصوصی

وسایست‌های بودجه در توسعه روستایی

(برنامه ششم توسعه روستایی) اداره کل بهسازی و مسکن معاونت عمرانی جهاد سازندگی

افزایش مشارکت سازمان‌های مردمی و بخش خصوصی در توسعه روستایی

یکی از اصول مهم سیاست توسعه روستایی، تشویق مردم به پذیرفتن نقش بزرگ‌تری در توسعه روستایی از طریق درک ریشه مشکلات مربوطه، یافتن راه حل‌های لازم و پیشقدم شدن در حل مشکلات خود و جامعه است. در همان حال، دولت نقش یک تسهیل کننده را در ایجاد همکاری بیشتر بین خود و مردم و بخش خصوصی از طریق رهنمودهای زیر، ایفا خواهد کرد:

۱- حمایت از نقش شوراهای دهستان‌ها در توسعه مناطق مربوطه از طریق اجرای پروژه‌هایی بر اساس طرح‌های ایجاد اشتغال روستایی.

۲- تشویق مردم به بالا بردن سطح زندگی خود، بر طبق مفهوم حداقل نیازهای اساسی،

۳- حمایت از بسیج منابع جامعه روستایی، برای ایجاد صندوق‌های توسعه روستایی.

همگام با رهنمودهای مذکور، در طول برنامه پنجم، موفقیت‌هایی در پروژه‌هایی نظیر طرح ایجاد اشتغال در روستاها، برنامه‌های تبلیغی برای تشویق مردم به بهبود بخشیدن سطح زندگی خود بر اساس نظریه حداقل نیازهای اساسی، ایجاد صندوق‌هایی برای مقاصد ویژه در روستاها، ایجاد صندوق‌های توسعه روستایی برای حمایت از گسترش صندوق‌های مقاصد ویژه و مشخص کردن پروژه‌های توسعه روستا، به دست آمد.

عملیات مربوطه به وسیله سازمان‌های مردمی، نظیر کمیته‌های روستایی و کمیته‌های مرکزی، برای دفاع از خود و توسعه که سازمان‌های کلیدی برای اجرای مؤثر سیاست دولت در زمینه مشارکت مردم در توسعه می‌باشند، انجام گرفت.

اجرای سیاست مشارکت مردم در توسعه روستایی در برنامه پنجم، نتایجی که تا حدودی قابل رؤیتند، کسب کرد. اما در برخی دیگر از زمینه‌ها، اجرای سیاست‌ها هنوز در مراحل ابتدایی و محدود به مراحل عملیاتی است.

به عنوان مثال، برنامه تبلیغاتی برای تشویق مردم به ارتقاء سطح زندگی خود بر طبق نظریه حداقل نیازهای اساسی، تنها در یک روستا در هر دهستان در ۱۹۸۶ انجام گرفت؛ در حالی که عملیات ایجاد صندوق‌های توسعه روستایی که از ۱۹۸۵ آغاز شد، تنها در ۳۸ منطقه روستایی که به عنوان مناطق فقیر شناخته شده بودند، انجام یافت. گذشته از آن، برنامه‌های قبلی برای افزایش مشارکت مردمی در توسعه؛ بیشتر به همکاری دولت و مردم یا همکاری بین خود مردم می‌پرداخت. بخش خصوصی، اخیراً همگام با بخش دولتی، نقش مهم‌تری در توسعه روستایی به عهده گرفته است. اما مدیریت قبلی توسعه روستایی، زمینه روشنی برای همکاری بین دولت و بخش خصوصی یا بین بخش خصوصی و مردم به وجود نیاورده است.

رهنمودهای توسعه

رهنمودهای توسعه روستایی برای افزایش مشارکت سازمان‌های مردمی و بخش خصوصی همچنان بر نقش شوراهای دهستان در توسعه جوامع مربوطه از طریق اجرای پروژه‌هایی تحت برنامه‌های ایجاد اشتغال در روستاها، تأکید می‌ورزند. در همان حال، دامنه عملیات از طریق تشویق مردم به ارتقاء سطح زندگی خود، همگام با نظریه حداقل نیازهای اساسی و تشویق جوامع روستایی به افزایش بسیج منابع از طریق ایجاد صندوق‌های روستایی، گسترش خواهد یافت.

نمونه و شکل این عملیات در رابطه با مشارکت بخش خصوصی در توسعه روستایی نیز به روشنی تشریح خواهد شد.

الف - بایستی از نقش شوراهای دهستان‌ها در توسعه مناطق مربوطه از طریق تداوم «نقشه عملیاتی برای ایجاد اشتغال روستایی» در برنامه ششم، حمایت کرد.

ب - بودجه تخصیص یافته به این امر نباید از ۲۱۰۰ میلیون بات در سال کم‌تر باشد.

ب - بایستی از تلاش‌های محلی برای اخذ

کمک‌های مالی با هدف ایجاد صندوق‌های توسعه روستایی - که در توسعه همان محل بکار خواهد رفت - حمایت کرد.

توسعه در این زمینه دارای دو هدف اصلی است: تقویت خود اتکایی در بین مردم روستایی و امکان پذیر ساختن مشارکت مردم در توسعه روستایی.

«طرح عملیاتی برای صندوق‌های توسعه روستایی» برای حمایت از نیل به این هدف طراحی شده است. این صندوق‌ها، کمک‌های مالی را از طریق وام‌های شراکتی به پروژه‌های توسعه از سوی سازمان‌های مردمی و صندوق‌های مختلف برای مقاصد ویژه در اختیار خواهند گذارد.

«برنامه توسعه روستایی برنامه ششم» رهنمودهای عملیاتی زیر را توصیه می‌کند:

۱- بایستی وام‌های سراسری و پشتیبانی‌های فنی برای پروژه‌های توسعه - که از سوی سازمان‌های مردمی در سراسر کشور پیشنهاد می‌شوند - گسترش یابند.

۲- باید کارایی مدیریت صندوق‌های توسعه روستایی در تمام سطوح افزایش یابد.

۳- بایستی صندوق‌های مقاصد ویژه در روستاها از نظر سرمایه گذاری‌های تجاری، کارایی مدیریت و مشارکت مردمی در این صندوق‌ها، تقویت شوند. هدف نهایی، ایجاد صندوق واحد است.

۴- بایستی وام‌های سراسری به پروژه‌های توسعه روستایی در تمامی روستاها در سطح کشور افزایش یابد.

۵- بایستی کمک‌های مالی و فنی از سوی بخش‌های خصوصی، دولتی، ملی و خارجی برای تقویت صندوق‌های مقاصد ویژه، هماهنگ شود.

۶- بایستی مکانیسم‌های اداری، قوانین و مقررات و اقدامات برای راه اندازی صندوق‌های توسعه روستایی بهبود یابند. هدف آن است که این مکانیسم‌ها را روشن‌تر و دقیق‌تر کرده، با شرایط کاری واقعی همگام نمود. این امر از طریق پذیرش

سیستم اداری «کمیته توسعه روستایی ملی» انجام می‌پذیرد.

۷- بایستی درک اصول، فواید و مقررات در بین مقامات و همجنین در همه سطوح مردم ذنفع ایجاد شده، افزایش یابد.

۸- بایستی سطح مسئولیتی از سوی بودجه دولت، مورد ملاحظه قرار گرفته، اولویت به کمک‌های سازمان‌های مختلف داده شود.

۹- بایستی بانک کاسه معدن منابع مختلف صندوق‌های مقاصد بهره‌بردار روستاها، افزایش یابد. هدف، بهبود توسعه این منابع و در نتیجه، نفوذ عملیات تجاری و نهایتاً ایجاد یک صندوق واحد است.

ج - بایستی از مشارکت مردم در بهبود وضع زندگی شان بر اساس نظریه حداقل نیازهای اساسی که به خود انکابی بیسر منجر خواهد شد، حمایت شود.

برای تسویب مردم به تشخیص مشکلات، باید علل آنها تجزیه و تحلیل شده، تلاش شود تا مردم، خود مشکلات را در هر جا که ممکن است حل کنند، تا اراضی طریق، خود انکابی آنها نفوذ شود. استراتژی کلیدی دولت در این زمینه، شامل یک برنامه تبلیغاتی در سطح ملی برای تسویب عموم مردم به بهبود بخشیدن کیفیت زندگی خود است. این برنامه که در ۱۹۸۶ فعالیتش آغاز شد، از نظریه حداقل نیازهای اساسی سروری می‌کند - به

عنوان معیار اندازه‌گیری سطح زندگی مردم روستایی در رابطه با عوامل ضروری سلامتی و بهداشت، دسترسی به خدمات دولتی، مشارکت مردم در ایجاد امنیت جانی و مالی و بسرفتهای روحی می‌باشند.

به عنوان مثال، چنانچه حداقل نیازهای اساسی مانند دسترسی به آب آشامیدنی سالم، امنیت مالی و جانی و مشارکت در فعالیت‌های توسعه‌درونزا باشد، به منزله تأمین حداقل استانداردهای زیستی خواهد بود. چنانچه زندگی از این سطح پایین‌تر باشد، برنامه‌های تبلیغاتی برای ایجاد فعالیت‌هایی که سطح فردی و اجتماعی را بالا ببرند، به اجرا گذاشته خواهد شد. یافتن راه حل برای فعالیت‌هایی که انجام آنها از عهده مردم خارج است، به دولت سپرده خواهد شد.

یکی دیگر از استفاده‌های معیار حداقل نیازهای اساسی آن است که به عنوان ابزاری است در جهت تسریع فعالیت‌های توسعه روستایی از سوی وزارتخانه‌های مختلف در مناطق به خصوص.

این امر از طریق همکاری بین مقامات دولتی، سازمان‌های مردمی و مردم محلی تحقق خواهد یافت و در نتیجه، روستاهایی که دارای پتانسیل بالایی برای رشد هستند، به عنوان روستاهای نمونه - که بیانگر خود انکابی هستند - از طریق

● رهنمودهای توسعه روستایی برای افزایش مشارکت سازمان‌های مردمی و بخش خصوصی هم‌چنان بر نقش شوراهای دهستان در توسعه جوامع مربوطه از طریق اجرای پروژه‌هایی تحت برنامه‌های ایجاد اشتغال در روستاها، تأکید می‌ورزند.

مقاله جامع علوم انسانی

حمایت دولت و بسیج منابع محلی، شناخته خواهند شد.

رهنمودهای عملیاتی در طول برنامه ششم به قرار زیر است:

۱- از سال ۱۹۸۷، هر واحد در هر دهستان در سراسر کشور، اطلاعاتی در مورد حداقل نیازهای اساسی جمع‌آوری کرده، دست به اقدامات توسعه دهنده خواهند زد. در هر بخش، گروهی از سه تا هفت روستا، گروه روستاهای مدل را تشکیل می‌دهند. این روستاها فعالیت‌های زیر را انجام خواهند داد:

۱-۱- جمع‌آوری اطلاعات در مورد حداقل نیازهای اساسی برای استفاده محلی بر اساس فرم تعیین شده «Jor por thor1». گروه‌های عملیاتی توسعه در دهستان‌ها به این برنامه از طریق جمع‌آوری اطلاعات (فرم Jor por thor2) و خلاصه کردن اطلاعات (فرم Jor por thor3) یاری خواهند رساند.

۱-۲- کمیته‌های روستاها، ۳۲ معیار از حداقل نیازهای اساسی را برای مشخص کردن مشکلات عدم کارایی، تجزیه و تحلیل علل و تعیین اولویت‌ها برای پروژه‌های حل مشکلات، به کار خواهند گرفت. پروژه‌هایی که نیاز به حمایت دولت با سایر پروژه‌های دولتی دارند، فرم از پیش تعیین شده «سطح دهستان Korchor chor») را پر می‌کنند و آن را برای تصویب، تسلیم شورای دهستان می‌کنند.

۱-۳- کمیته‌های روستایی، حل مشکلات مربوطه را از طریق اجرای پروژه‌های تعیین شده به ترتیب زیر بر عهده خواهند گرفت:

- تشکیل صندوق‌های توسعه روستایی. همکاری مشترک کمیته‌های روستایی و مردم در اجرای پروژه‌هایی که باعث حل مشکلات می‌شوند و در حدود توانایی آنان تشخیص داده شده است. این هدف با حمایت مقامات دهستان‌ها (گروه‌های عملیاتی توسعه در دهستان‌ها) تحقق خواهد یافت. در مورد پروژه‌هایی که مربوط به مشکلاتی هستند که حل آنها از عهده مردم روستا خارج است و به شورای دهستان ارائه و به وسیله آن تأیید شده است، کمیته روستا و مردم باید در حل آنها همکاری کنند.

۱-۴- کمیته‌های روستایی، اطلاعات سالانه در مورد حداقل نیازهای اساسی را به خاطر ارزیابی پیشرفت‌ها در ارتقاء سطح زندگی و استاندارد معیشتی در بین روستاییان، جمع‌آوری خواهد کرد.

۲- دولت، سال‌های ۱۹۸۷ - ۱۹۸۵ را به عنوان زمان اجرای برنامه تبلیغاتی برای ارتقاء کیفیت زیستی در سطح ملی تعیین کرده است. تمام سازمان‌های مربوطه - به خصوص آنها که وابسته

به ۴ وزارتخانه اصلی هستند - باید از این برنامه تبلیغاتی به مثابه رهنمود برای ایجاد یا مشخص کردن پروژه های روستایی که در حیطه مسئولیتشان است، بهره جویند. این اقدام در پاسخ به شرایط واقعی است که در طی نظرخواهی به عمل آمده در این برنامه تبلیغاتی، مشخص شده است.

۳- «کمیته فرعی هماهنگی طرحهای ملی و محلی» بر چگونگی اجرای این پروژه، نظارت خواهد کرد. «مرکز ملی هماهنگی امور توسعه روستایی» نیز مسئول مدیریت پروژه است. این پروژه از معیار حداقل نیازهای اساسی (فرم Jor por thori) همراه با سیستم اطلاعاتی کمیته توسعه روستایی ملی سود خواهد جست و همچنین بر فعالیتهای توسعه بخشی نظارت کرده، آنها را ارزیابی می کند.

نقش کمیته های مشترک مشورتی منطقه ای بخش های خصوصی و عمومی و کمیته های مشترک مشورتی استانی بخش های خصوصی و عمومی، باید مورد حمایت قرار گرفته، نقش

سازمان های مردمی، عموم مردم و بخش خصوصی در توسعه روستایی افزایش یابد.

رهنمودهای مربوط به توسعه روستایی در برنامه ششم، دامنه کار را از حل مشکل فقر به بهبود استانداردهای زیستی، از سطح فقر به سطح داشتن حداقل معیشت، گسترش می دهد و این امر به فراهم آمدن شرایط زیستی بهتر خواهد انجامید. در این رابطه، کمیته های مشورتی مشترک بخش های خصوصی و عمومی در سطح منطقه ای و استانی می توانند در فعالیت های توسعه و حل مشکلات اقتصادی روستایی، که به پیشرفت در تولید و بازاریابی محصولات کشاورزی و نیز صنایع روستایی خواهد انجامید، شرکت جویند. بخش خصوصی که به علت نیروی انسانی خود، منابع بودجه ای و تعداد زیاد سازمان هایش، نقش حیاتی در توسعه روستایی دارد، می تواند با افزایش هماهنگی خود با بخش دولتی، به مثابه نیروی اصلی توسعه به شمار آید.

بنابراین، ضروری است که رهنمودهای

● در طول برنامه پنجم، موفقیت هایی در پروژه هایی نظیر طرح ایجاد اشتغال در روستاها، برنامه های تبلیغی برای تشویق مردم به بهبود بخشیدن سطح زندگی خود براساس نظریه حداقل نیازهای اساسی، ایجاد صندوق هایی برای مقاصد ویژه در روستاها، ایجاد صندوق های توسعه روستایی برای حمایت از گسترش صندوق های مقاصد ویژه و مشخص کردن پروژه های توسعه روستا، بدست آمد.

عملیاتی برای ارتقاء نقش کمیته های مشورتی مشترک منطقه ای و استانی بخش های عمومی و خصوصی، سازمان های مردمی، عموم مردم و بخش خصوصی در توسعه روستایی به شرح زیر مشخص شوند:

۱- رهنمودهای مربوط به پشتیبانی از نقش کمیته های مشترک مشورتی منطقه ای و استانی بخش های عمومی و خصوصی:

۱-۱- نظرات بخش خصوصی در حل مشکلات اقتصادی روستا، باید مورد حمایت و تشویق قرار گیرد. همچنین باید زارعین و جمعیت روستایی را نسبت به کسب دانش فنی و توانایی های بیشتر در امور تولید کشاورزی و صنعتی - همگام با توسعه کلی اقتصادی کشور - تشویق کرد.

۱-۲- بایستی سطح تکنولوژی تولید در کشاورزی و صنعت گسترش یابد.

۱-۳- بایستی سطح زندگی زارعین از طریق توسعه معلومات و توانایی های آنها بهبود یابد.

۱-۴- باید کارایی در تولید، بازاریابی و کنترل کیفیت تولیدات، همگام با تقاضای بازار، بهبود یابد.

۱-۵- بایستی برای محصولات کشاورزی و صنعتی، بازاریابی شده، این امر گسترش یابد.

۱-۶- بایستی برای تولید، بازاریابی و امور مالی همگام با آن در حمایت از طرح کلی توسعه ملی، رهنمودهای لازم تهیه شود.

۱-۷- بایستی نهادهای کشاورزان ارتقاء یافته، تقویت شوند.

۲- رهنمودهای لازم برای افزایش نقش سازمان های مردمی، عموم مردم و بخش خصوصی:

۲-۱- بایستی از تحکیم بخش خصوصی از طریق ایجاد سازمان های مرکزی برای هماهنگ کردن فعالیت های بخش خصوصی در توسعه روستایی، پشتیبانی به عمل آید.

۲-۲- بایستی سازمان های دولتی که می توانند به عنوان مراکز هماهنگ کننده با بخش خصوصی فعالیت کنند، تعیین شوند.

۲-۳- بایستی مکانیسم های هماهنگی از طریق تلفیق طرح های عملیاتی بخش خصوصی در طرح های توسعه روستایی در سطح استانی، بهبود یابند.

۲-۴- بایستی بخش خصوصی با استفاده از طرح های استانی توسعه روستایی، به عنوان مبنای برنامه ریزی برای طرح های عملیاتی و پروژه ها، تشویق شود.

برنامه ریزی و سیاست های بودجه برای توسعه روستایی

طرح های عملیاتی کار

همگام با خط مشی و رهنمودهای توسعه روستایی در برنامه ششم، طرح توسعه روستایی از سه دسته برنامه ریزی اصلی به شرح زیر تشکیل شده است:

الف - برنامه ریزی فعالیت های وزارتخانه های عمده، یعنی وزارت کشاورزی و تعاونی ها، وزارت کشور، وزارت بهداشت عمومی، وزارت صنایع و وزارت آموزش و پرورش.

این گروه ۵ برنامه کاری به شرح زیر دارد:

۱- «برنامه کاری برای بهبود فعالیت های زیربنایی»، شامل جاده کشی و پروژه های نگهداری، برق، تخصیص زمین و صدور مدارک مالکیت زمین.

۲- «برنامه کاری برای افزایش تولید، درآمد و اشتغال»، شامل پروژه های ارتقاء اشتغال در بخش های کشاورزی و غیرکشاورزی و بهبود تولیدات.

۳- «برنامه کاری برای توسعه منابع آبی»، شامل ساخت و نگهداری پروژه های منابع آبی کوچک و متوسط و توسعه زمینهای زراعی، به نحوی که بتواند از منابع آبی کوچک و متوسط بهره برداری

کند.

۴- «برنامه کاری در مورد بهداشت عمومی»، شامل پروژه های مربوط به سلامتی و بهداشت و ارتقاء فعالیت های ورزشی و تفریحی.

۵- «برنامه کاری برای توسعه معلومات و امور آموزشی»، شامل پروژه هایی برای ارتقاء تحصیلات غیررسمی و آموزشهای حرفه ای در بخش های کشاورزی و غیرکشاورزی.

طرح های مذکور، بخشی از برنامه کاری منظم وزارتخانه مربوطه است. این طرح ها با برنامه توسعه روستایی در چهارچوب سیستم مدیریت کمیته توسعه روستایی ملی، ادغام شده اند. در نتیجه، عملیات این وزارتخانه ها باید به جای دوباره کاری، همدگر را پشتیبانی کرده، هر پروژه نیز این شرایط را تعقیب کند.

۱- ممکن است پروژه ها، مستقیماً مورد تقاضای مردم و در چهارچوب اقدامات مربوط به آماده سازی طرح های توسعه روستایی باشند.

۲- پروژه ها ممکن است به طور مشترک مورد تقاضای سازمان های دولتی و مردم باشند. به عنوان مثال، از طریق کمیته های توسعه بخش ها در ارتباط با شوراهای دهستان ها و یا گروه های عملیاتی دهستان های مربوط به توسعه در ارتباط با شوراهای دهستانها یا کمیته های روستاها.

۳- پروژه ها ممکن است مورد تقاضای مقامات

● برای تشویق مردم به تشخیص مشکلات، باید علل آنها تجزیه و تحلیل شده، تلاش شود تا مردم، خود، مشکلات را در هر جا که ممکن است حل کنند، تا از این طریق، خودانگیزی آنها تقویت شود.

● اجرای سیاست مشارکت مردم در توسعه روستایی در برنامه پنجم، نتایجی که تا حدودی قابل رؤیتند، کسب کرد. اما در برخی دیگر از زمینه ها، اجرای سیاست هائونوز در مراحل ابتدایی و محدود به مراحل عملیاتی است.

استان - در توافق با بخش ها - دهستان ها و روستاها - براساس تعداد کسانی که ذینفعند - باشند.

ب - برنامه ریزی برای تشویق مشارکت سازمان های مردمی و بخش خصوصی شامل موارد زیر است:

۱- برنامه ریزی جهت ایجاد اشتغال روستایی.

۲- برنامه ریزی برای توسعه و کیفیت زندگی جمعیت روستایی براساس معیار حداقل نیازهای اساسی.

۳- برنامه ریزی برای ایجاد صندوق های توسعه روستایی.

۴- برنامه ریزی برای همکاری بخش های خصوصی و دولتی.

۵- برنامه ریزی برای سازمان های بخش خصوصی.

ج - برنامه ریزی برای مدیریت توسعه روستایی، از فعالیت های اصلی زیر تشکیل می شود:

۱- تهیه طرح هایی برای مناطق استانی. بدین منظور که سازمان های مرکزی و استانی مسئول برنامه ریزی اداره امور، بودجه های تخصیص یافته را دریافت داشته، قادر باشند که امور محوله را همگام با خط مشی توسعه روستایی، منظم و به طور مداوم هماهنگ کنند.

۲- سازماندهی آموزش های پرسنلی و سرپرستی به منظور ارتقاء سطح معلومات و کارایی مقامات حکومتی در سطوح ادارات مرکزی و استانی در رابطه با مدیریت توسعه روستایی.

۳- نظارت و ارزیابی امور توسعه روستایی. وزارتخانه های مسئول برنامه ریزی، تحت طرح های اصلی توسعه روستایی، به نظارت و ارزیابی پروژه های خود تشویق خواهند شد.

وزارتخانه ها و ادارات کل باید طرح هایی برای دربرگرفتن و گسترش منافع حاصله از پروژه های آغاز شده به وسیله دربار پادشاهی تایلد - که برای حل مشکلات مبتلا به در مناطق روستایی، شروع به کار کرده اند - آماده سازند.

هدف این پروژه ها، تولید منافع مستقیم برای مردم است و می توان آنها را در سیستم های منظم ادغام کرده، از این طریق گسترششان داد.

در اجرای برنامه های کاری، شوراهای دهستان ها تشویق خواهند شد تا طرح های توسعه خود را - که در طی آن منابع داخلی با کمک های خارجی ادغام می شود - آماده سازند. با استفاده از اطلاعات اولیه روستایی، درخواست ها و ترتیبات سازمان های مختلف، هماهنگ شده و منافع حاصله از پروژه های مختلف، درهم ادغام خواهد شد. انتظار می رود که در طول برنامه ششم، حداقل یک دهستان در هر بخش کشور، قادر به انجام فعالیت های توسعه شده باشد.

بودجه برنامه کاری در سال های ۱۹۸۷ و ۱۹۹۱ - ۱۹۸۸

۱- بودجه سال ۱۹۸۷:

۱-۱ برنامه های دولت که شامل ۵ برنامه عمده عملی در سال ۱۹۸۷ است، عبارت از پروژه هایی تحت مسئولیت وزارت کشاورزی و تعاونی ها، وزارت کشور، وزارت بهداشت عمومی، وزارت آموزش و پرورش و وزارت صنایع است. در این رابطه بودجه ۱۷/۳۷/۱۳۰ میلیون بات به ترتیب زیر بین وزارتخانه ها تخصیص می یابد:

الف - وزارت کشاورزی و تعاونی ها ۵۷۸۷/۱۰ میلیون بات

ب- وزارت کشور ۳۳۱۴/۵۸ میلیون بات
ج - وزارت بهداشت عمومی ۲۸۰۱/۳۸ میلیون بات

د- وزارت آموزش و پرورش ۷۸۷/۶۷ میلیون بات

ه- وزارت صنایع ۳۲۶/۶۴ میلیون بات
۱-۲ برنامه ریزی برای تشویق مشارکت

سازمان های مردمی و بخش خصوصی از ۵ طرح عمده تشکیل شده است که سه مورد آنها برای اجرای فوری در سال ۱۹۸۷ آماده اند:

۱- برنامه ریزی برای ایجاد اشتغال روستایی تحت نظارت دبیرخانه ایجاد اشتغال روستایی و دفتر نخست وزیر
۲- برنامه ریزی برای ارتقاء کیفیت زندگی جمعیت روستایی، تحت نظارت مرکز ملی هماهنگی توسعه روستایی و اداره هیئت ملی توسعه اقتصادی- اجتماعی
۳- برنامه ریزی صندوق های توسعه روستایی تحت نظارت دبیرخانه صندوق توسعه روستایی و دفتر نخست وزیر.

بودجه کل دو طرح از این سه طرح بالغ بر ۲۱۳۰ میلیون بات محاسبه شده، به ترتیب زیر است:

الف - طرح های مربوط به ایجاد اشتغال روستایی ۲۱۰۰ میلیون بات

ب- طرح هایی برای توسعه صندوق های توسعه روستایی ۳۰ میلیون بات

هر دو طرح در ادامه برنامه پنجم است.
۱-۳ برای اداره امور توسعه روستایی در برنامه ششم، سازمان های مسئول سرپرستی

کنترل و هماهنگی فعالیت ها، آموزش، نظارت و ارزیابی، به شرح زیراند.

- اداره اقتصاد کشاورزی.

- اداره سیاست گذاری و برنامه ریزی.

- وزارت کشور (دفتر وزیر).

- وزارت بهداشت عمومی (دفتر وزیر).

- وزارت آموزش و پرورش.

- مرکز ملی هماهنگی توسعه روستایی.

- اداره ملی توسعه اقتصادی - اجتماعی.

بودجه تخصیص یافته برای اداره امور در چهارچوب برنامه ریزی های مربوطه بالغ بر ۲۹/۷۵ میلیون بات برآورد می شود.

۲- بودجه سال های ۱۹۹۱ - ۱۹۸۸:

در رابطه با اجرای برنامه توسعه روستایی در سال های ۱۹۹۱ - ۱۹۸۸ می توان بودجه ها را تنها به دو گروه از برنامه های کاری تخصیص داد:

- برنامه هایی در جهت تشویق مشارکت سازمان های مردمی و بخش خصوصی.

- برنامه های کاری برای اداره امور طرح های روستایی.

بودجه سالانه برای این دو برنامه عملی برابر بودجه تخصیصی سال ۱۹۸۷ است.

بودجه های سالانه برای برنامه های کاری ۵ وزارتخانه در طول سال های ۱۹۹۱ - ۱۹۸۸ به وسیله خود آن وزارتخانه ها و براساس نسبت بودجه بروزه به کل بودجه هر وزارتخانه، تخصیص می یابد.

تذکرات:

۱- رهنمودهای مربوط به تخصیص بودجه سال ۱۹۸۷ به برنامه های منظم کاری ۵ وزارتخانه عمده در سال قبل به اضافه برخی از پروژه هایی که در آنها تجدید نظر شده است و یا گسترش یافته اند، مبتنی می باشد.

۲- رهنمودهای مربوط به تخصیص بودجه سال های ۱۹۹۱ - ۱۹۸۸ براساس بودجه سال ۱۹۸۷ و نرخ افزایش سال ۱۹۸۷ نسبت به سال های گذشته است.

۳- رهنمودهای تخصیص بودجه های وزارتی براساس مشکلات تسریع شده در فرم «Jorpor» است برای گروه هایی که دارای بیشترین مشکلات هستند بالاترین بودجه تخصیص یافته است.

گروه های مشکلات کلیدی براساس جدیدیت و درجه اهمیت شان عبارتند از: تولید، درآمد و اشتغال، بهداشت عمومی، منابع آب، معلومات و آموزش و زیر ساخت ها.

۳- رهنمودهای تسریع شده در فرم «Jorpor» است برای گروه هایی که دارای بیشترین مشکلات هستند بالاترین بودجه تخصیص یافته است.

گروه های مشکلات کلیدی براساس جدیدیت و درجه اهمیت شان عبارتند از: تولید، درآمد و اشتغال، بهداشت عمومی، منابع آب، معلومات و آموزش و زیر ساخت ها.

گروه های مشکلات کلیدی براساس جدیدیت و درجه اهمیت شان عبارتند از: تولید، درآمد و اشتغال، بهداشت عمومی، منابع آب، معلومات و آموزش و زیر ساخت ها.

گروه های مشکلات کلیدی براساس جدیدیت و درجه اهمیت شان عبارتند از: تولید، درآمد و اشتغال، بهداشت عمومی، منابع آب، معلومات و آموزش و زیر ساخت ها.

گروه های مشکلات کلیدی براساس جدیدیت و درجه اهمیت شان عبارتند از: تولید، درآمد و اشتغال، بهداشت عمومی، منابع آب، معلومات و آموزش و زیر ساخت ها.

گروه های مشکلات کلیدی براساس جدیدیت و درجه اهمیت شان عبارتند از: تولید، درآمد و اشتغال، بهداشت عمومی، منابع آب، معلومات و آموزش و زیر ساخت ها.

گروه های مشکلات کلیدی براساس جدیدیت و درجه اهمیت شان عبارتند از: تولید، درآمد و اشتغال، بهداشت عمومی، منابع آب، معلومات و آموزش و زیر ساخت ها.

گروه های مشکلات کلیدی براساس جدیدیت و درجه اهمیت شان عبارتند از: تولید، درآمد و اشتغال، بهداشت عمومی، منابع آب، معلومات و آموزش و زیر ساخت ها.

گروه های مشکلات کلیدی براساس جدیدیت و درجه اهمیت شان عبارتند از: تولید، درآمد و اشتغال، بهداشت عمومی، منابع آب، معلومات و آموزش و زیر ساخت ها.

● رهنمودهای مربوط به توسعه روستایی در برنامه ششم، دامنه کار را از حل مشکل فقر به بهبود استانداردهای زیستی، از سطح فقر به سطح داشتن حداقل معیشت، گسترش می دهد و این امر به فراهم آمدن شرایط زیستی بهتر خواهد انجامید.

